

[Sonja Mikkelsen]

For virksomhederne giver udviklingen øget international konkurrence; virksomhederne skal hele tiden være bedre end de bedste for at klare sig godt internationalt, og hvordan kan vi så bidrage til det?

For det første er det vigtigt at holde fast i, at alle virksomheder ikke kan skæres over én kam. Ikke engang alle virksomheder i en branche kan vurderes ens, for selv om de ydre rammer for udvikling er til stede, skal de interne forudsætninger i de enkelte virksomheder også være til stede.

Det, regeringen og Folketinget kan bidrage med, er primært at sikre, at de ydre rammer hele tiden fornyes og dermed giver virksomhederne positive udviklingsmuligheder.

På det økonomiske niveau er det sædvane, at det er den førte generelle økonomiske politik, man tager udgangspunkt i, når erhvervslivets konkurrenceevne vurderes. Man er tilbøjelig til at overse, at den generelle politik kun er en del af det, ganske vist en væsentlig del, men ikke det hele. De specielle vilkår, virksomhederne er afhængige af, er også væsentlige. Det gælder produktionsfaktorer, konkurrenceforholdene på hjemmemarkedet, karakteren af den hjemlige efterspørgsel og virksomhedernes muligheder for at samarbejde.

Når regeringen og Folketinget ønsker at styrke den danske udviklingsevne, er det helt nødvendigt at analysere de eksisterende vilkår for grupper af virksomheder for at finde frem til, hvordan det offentlige kan fremme positive udviklingsmiljøer.

I erkendelse heraf har Erhvervsfremme Styrelsen gjort forsøg på at gennemføre erhvervsøkonomiske analyser for udvalgte industrielle områder, og statsministeren nævnte i sit svar, at man i regeringen har taget skridt til at følge op på analyserne og de anbefalinger, der er knyttet til dem.

I den sammenhæng vil jeg tillade mig at gå ud fra, at man ikke tager anbefalingerne usorterede. De offentliggjorte analyser er unægtelig af noget svingende kvalitet, og som følge deraf er anbefalingerne det også.

Uddannelse til alle har i mere end 100 år været det middel, som den socialdemokratiske arbejderbevægelse har ført frem som afgørende for at kunne udvikle et velfærdssamfund med plads til alle.

I dag er der næppe nogen, der underkender betydningen af et højt uddannelsesniveau. Alligevel må det konstateres, at de løsninger, der har været forsøgt op igennem 1980'erne med at skaffe flere uddannelsespladser, både på de faglige ungdomsuddannelser og de videregående uddannelser, uden at øge lærerstabe og lokalekapaciteter tilsvarende, ikke efterlader et indtryk af, at der er en særlig stor bevidsthed om, hvor centrale de menneskelige ressourcer er for hele vort samfunds udviklingsevne. Det er derfor vigtigt, at regeringen allerede har besluttet et sporskifte.

I den sammenhæng lægger vi i Socialdemokratiet vægt på, at man fra regeringens side har iværksat en række initiativer til at perspektivere uddannelses-, erhvervs- og arbejdsmarkedspolitikken med søgen efter svar på spørgsmålet om, hvad vi skal leve af i fremtiden, og med iværksættelse af et forskningsprojekt om de menneskelige ressourcer og arbejdslivet er blikket løftet mod det næste årtusind.

En solid folkeskole og gode ungdomsuddannelser er forudsætninger for, at vi kan få tilstrækkelig mange dygtige unge mennesker, både kvinder og mænd, i gang med en videregående uddannelse og få de bedste af dem til at fortsætte i en forskerkarriere.

I dag bruger Danmark 1,7 pct. af bruttonationalproduktet på forskning og udvikling. Virksomhedernes indsats udgør 60 pct., eller ca. 8,5 mia. kr. om året. Men det er langt mindre, end virksomhederne bruger i andre lande i forhold til bruttonationalproduktet. I alt mangler vi offentlig og privat forskningsindsats på, hvad der svarer til 1 pct. af bruttonationalproduktet, eller ca. 8 mia. kr. om året, for at nå op på det europæiske gennemsnit.

Det er der naturligvis nogle forklaringer på. Ikke mindst at den herskende filosofi hos de skiftende borgerlige regeringer op igennem 1980'erne var, at det var virksomhederne, der skulle indhente det forsømte.

Det er nødvendigt, at erhvervslivet satser mere, men det er en illusion at tro, at de danske virksomheder kan løfte denne opgave alene. Vor erhvervsstruktur med mange små og mellemstore virksomheder giver mange fordele, f.eks. en forholdsmæssig god tilpasningsevne til ydre vilkår, men også den ulempe, at det er vanskeligt for erhvervslivet virkelig at løfte en stor forsknings- og udviklingsopgave.